

CZY MARTWIĄ SIĘ PAŃSTWO O SWOJĄ PAMIĘĆ? CZY ZAPOMINACIE I CZUJECIE SIĘ ZDEZORIENTOWANI?

Znalezienie przyczyny, to pierwszy krok do otrzymania pomocy

Czy zaczęli się Państwo niepokoić z powodu coraz większych luk w Waszej pamięci, lub innych zmian w Waszym myśleniu lub zachowaniu? Zmiany zachodzące w pamięci i sposobie myślenia mogą mieć wiele przyczyn, jak stres, depresja, ból, przewlekła choroba, zażywane leki, lub alkohol, lecz powodem może być też wczesna demencja. Duże zmiany w pamięci nie są normalnym zjawiskiem w żadnym wieku i powinny być traktowane poważnie.

Jeśli mają Państwo tego rodzaju trudności, powinniście pójść do lekarza; im szybciej, tym lepiej.

Oto lista najczęstszych obaw związanych ze zmianami w pamięci i myśleniu, Zaznaczcie Państwo dotyczące Was odpowiedzi. Jeśli są Państwo zaniepokojeni odpowiedziami („czasem” lub „często” na liście) omówcie je z lekarzem.

Trudno mi zapamiętać bieżące wydarzenia	☐ Nigdy	☐ Czasem	☐ Często
Trudno mi znaleźć odpowiednie słowo	☐ Nigdy	☐ Czasem	☐ Często
Mam trudności z pamiętaniem dnia lub daty	☐ Nigdy	☐ Czasem	☐ Często
Zapominam gdzie przechowywane są rzeczy	☐ Nigdy	☐ Czasem	☐ Często
Mam trudności w przystosowaniu się do zmian w codziennym toku zajęć	☐ Nigdy	☐ Czasem	☐ Często
Mam problemy ze zrozumieniem artykułu w czasopiśmie, albo postępu akcji w książce lub w telewizji	☐ Nigdy	☐ Czasem	☐ Często
Trudno mi włączyć się lub nadażyć za rozmową, szczególnie w grupie	☐ Nigdy	☐ Czasem	☐ Często
Mam problemy ze sprawami finansowymi, jak operacje bankowe lub obliczenie reszty	☐ Nigdy	☐ Czasem	☐ Często
Mam trudności w innych codziennych zajęciach, takich jak pamiętanie ile czasu upłynęło od wizyty rodziny lub przyjaciół lub przy gotowaniu potrawy, która zawsze mi się udawała	☐ Nigdy	☐ Czasem	☐ Często
Tracę zainteresowanie zajęciami, które normalnie sprawiały mi przyjemność	☐ Nigdy	☐ Czasem	☐ Często
Mam trudności w przemyśleniu problemów	☐ Nigdy	☐ Czasem	☐ Często
Ktoś z rodziny lub przyjaciół zwrócił uwagę na moją słabą pamięć	☐ Nigdy	☐ Czasem	☐ Często

Inne powody do obaw:

Ta lista obaw jest tylko przykładem. Może być użyteczna przy rozmowie z lekarzem. Występowanie tych zmian nie koniecznie oznacza, że chorują Państwo lub zachorujecie na chorobę Alzheimera lub na inny rodzaj demencji.

Rozmowa z lekarzem

Nie istnieje jedno specjalne badanie wykazujące czy ktoś ma demencję. Diagnoza jest stawiana na podstawie rozmowy z pacjentem i czasami z członkiem rodziny lub przyjacielem, w czasie której można dowiedzieć się więcej o trudnościach z pamięcią i myśleniem. Potrzebne jest także badanie fizyczne i neurologiczne, które sprawdzi inne możliwe przyczyny.

W czasie wizyty u lekarza

- Warto wziąć ze sobą „listę obaw” – będzie ona stanowić użyteczną podstawę dla przyszłej rozmowy i badania.
- Rozmowa z lekarzem o niepokojach powinna być szczerą i otwartą, powinni też w niej zostać określone, od kiedy doświadczają Państwo tych problemów.
- Dobrze jest przynieść wykaz pobieranych leków i ich dawki (można je wziąć ze sobą w torebce). Nie należy zapominać o inhalatorach, maściach, lekach ziołowych i witaminach.

Pamiętajcie Państwo, że możecie:

- Poprosić o dłuższą wizytę
- Pójść w towarzystwie kogoś z rodziny lub przyjaciela
- Zadawać pytania i jeśli nie wszystko jest zrozumiałe, poprosić o bliższe wyjaśnienia
- Robić w czasie wizyty notatki
- Porozmawiać o możliwości dalszych badań przez specjalistę

Im wcześniej zaczną Państwo działać, tym lepiej

Państwa objawy nie muszą być spowodowane przez demencję, jeżeli jednak są, wczesna diagnoza będzie pomocna. Wczesna diagnoza oznacza, że mogą Państwo mieć dostęp i korzystać z pomocy, informacji i leków. Osoby, u których stwierdzono demencję powinny mieć możliwość udziału w planowaniu reszty swego życia i ich spraw finansowych, jak również wyrażenia swoich życzeń co do przyszłej opieki.

“Diagnozę przyjąłem z ulgą – najgorsze było nie wiedzieć..”

(Fred – u którego stwierdzono chorobę Alzheimera)

“Jesteśmy zadowoleni z wczesnej diagnozy. Dało nam to szansę zmienić nasz sposób życia i przystosować go do moich możliwości, a także zrobić ostateczne plany na przyszłość.”

(Maria – u której stwierdzono demencję naczyniową)

Co to jest demencja?

Demencja to ogólne określenie problemów z postępującymi zmianami w pamięci i myśleniu. Najczęściej spotykaną jej formą jest choroba Alzheimera. Demencja może zdarzyć się każdemu, lecz występuje częściej w wieku powyżej 65 lat, a zwłaszcza powyżej 75 lat. Wczesne objawy nie zawsze są wyraźne i tylko lekarz lub specjalista może prawidłowo rozpoznać demencję.

Żeby uzyskać więcej informacji o

- Rozpoznaniu demencji
- Rodzajach demencji
- Badaniach naukowych dotyczących demencji
- Pomocnych usługach
- Wszelkich sprawach dotyczących życia z demencją

Prosimy skontaktować się z **National Dementia Helpline** telefon: **1800 100 500** lub skorzystać ze Służby Tłumaczy - **Telephone Interpreting Service** telefon: **131 450**.

Można także odwiedzić stronę internetową stowarzyszenia Alzheimer's Australia
www.alzheimers.org.au